

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowe miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe miasto-Pomorze.

ROK XVII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, WTOREK, DNIA 28 GRUDNIA 1937.

N — Nr. 152

Komisaryczne i starościńskie samo-rządy.

Przy rozprawach nad nową ustawą samorządową w Sejmie w r. 1933 niejednokrotnie w dyskusji posłowie Stronnictwa Narodowego podnosili, że większość senacyjna wszystko robi, aby samorząd przestał być szkołą życia obywatelskiego. Przy omawianiu tych części ustawy, które samorząd poddawały wyrażać pod wpływ starościńskie, oświadczyłem w Komisji, że należy zmienić tytuł ustawy i wyrzucić literę „o”, a wtedy zostanie „sam rząd”. Zapowiedzi nasze spełniły się w zupełności. Komisaryczne rządy w największych miastach w Polsce: w Warszawie, Łodzi i Poznaniu, świadczą o tym, że rząd nie ma zamiaru dopuścić społeczeństwa do kontroli nad gospodarką samorządową. Szereg procesów starostów, wójtów, pisarzy gminnych o nadużycia w samorządzie wykazuje, jak niebezpiecznie jest robić nadużycia przy wyborach i odsuwać kontrolę niezależnych i uświadomionych obywateli od gospodarki samorządowej.

Niedawno w Warszawie toczy się proces, gdzie w roli oskarżyciela występował komisaryczny prezydent Warszawy, Starzyński, który się czuł urażony broszurą Studnickiego o fatalnej gospodarce komisarycznego prezydenta. P. Starzyński w długich przemówieniach bronił się wykazywaniem, że gospodarka poprzedniego magistratu nie była lepsza. Charakterystyczne, że przede wszystkim atakował poprzedniego prezydenta Szpotkańskiego, przyjaciela sanacji, który należał do grupy socjalistycznej Jaworowskiego, przywódcy Polskiej Frakcji Rewolucyjnej, która opuściła szeregi socjalistów, aby służyć wiernie sanacji. Metoda p. Starzyńskiego, który atakuje swoich przyjaciół politycznych, ażeby siebie obronić, nie na wiele się przyda. Istnieją bowiem uwagi Komisji Rewizyjnej m. st. Warszawy. Komisję Rewizyjną wybrała przyboczna Rada, mianowana, jedynie ze zwolenników sanacji, w Komisji Rewizyjnej także zasiadali swoi. Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej był znany pilsudecyk, Artur Śliwiński, dzisiejszy prezes Banku Komunalnego. W sprawozdaniu tym czytamy:

W 1935 r. przeprowadzona została reorganizacja Wydziału spraw ogólnych. Wydział został bardzo znacznie rozbudowany. Liczba personelu z roku 1933 wzrosła do 78 osób, prócz 5-ciu praktykantów, płatnych ze specjalnych kredytów na zatrudnienie bezrobotnych pracowników umysłowych. Wydatki, które w r. 1933 wynosiły 263.315 zł, przewidywane są do końca roku budżetowego do sumy 502.000 zł. Poza tym Wydział personalny opłacał godziny nadliczbowe oraz odszkodowanie za niewykorzystane urlopy. Te ostatnie wynoszą 10.283 zł. Świadczy to, że Wydział spraw ogólnych, pomimo tak znacznego powiększenia personelu, zmuszony jest korzystać jeszcze i z godzin pozabiurowych i niewykorzystanych urlopów.

Zacytowanie tego jednego ustępu świadczy dowodnie, jak rozrzutną jest gospodarka komisarycznych prezydentów.

Jeżeli zaś chodzi o samorząd gromadzki, gminny, powiatowy — to utarł się złośliwy żart, iż nazwa samorząd znaczy tyle, że rządził sam starosta, który przez swoich delegatów dobierał sobie posłusznych radnych, wójtów, członków Sejmiku i mianował oddanych pisarzy gminnych. Gospodarka w samorządach bez kontroli odbija się na gospodarce finansowej gmin i powiatów. Rozrost biurokracji drogo kosztuje. W 165 powiatach trzeba przeprowadzać po takiej gospodarce akcję oddłużeniową. Jest około 30 powiatów, które w ogóle nie są zdolne powiązać końca z końcem przy obecnej gospodarce. Komisja oddłużeniowa rządzi, ażeby w powiatach do gmin, gdzie są niedobory, dokładały inne gminy z powiatów, a oddłużeniem powiatów źle gospodarowanych — zajęły się cały kraj. Czy po zastosowaniu takiego lekarstwa, które właściwie zwalnia jednostki samorządu terytorialnego od

oszczędnej gospodarki, nie będziemy świadkami dalszej lekkomyślnej gospodarki?

Najwyższy czas, aby skończyć z komisarycznymi i starościńskimi samorządami i dopuścić społeczeństwo do głosu przez wybór świeżych i niezależnych radnych, którzyby wreszcie skończyli z marnotrawstwem grosza publicznego. K. Wierczak.

Z Katowic donoszą, że

strażnicy graniczni zatrzymali 16 obywateli polskich, którzy nielegalnie przekroczyli granicę z Niemiec do Polski. Wyjechali oni wiośnią rb. na roboty rolne do Niemiec, jednak roboty nie uzyskali, a nadto stracili dużo pieniędzy, które wyludzili od nich agenci za pośrednictwem do pracy. Reemigranci odbyli drogę z głębi Polski do granicy pieszo. Będą odpowiadać za nielegalne przekroczenie granicy. Podobnie rzecz się ma z tego rodzaju emigrantami z Pomorza.

Z 400 zaproszonych przybyło... 4.

W powiecie średzkim usiłowano stworzyć organizację wiejską OZN. Zaczęto naturalnie od zarządu, na którego czele stanął rolnik p. Goliński spod Srody. Następnie postanowiono zwołać zebranie konstytucyjne i wysłano 400 zaproszeń. Rezultat był taki, że na zebranie przybyło — 4 zaproszonych, licząc w tym już p. Golińskiego i referenta.

Ponieważ po dwugodzinnym czekaniu nikt więcej się nie zjawił, przeto — jak przypuszczać można — „sektor wiejski” OZN na powiat średzki udał się zapewne gremialnie na piwo.

Przyjęcie ustawy o powolnym zniesieniu ochrony lokatorów.

Ustawa powolnej likwidacji ochrony lokatorów została przyjęta 57 głosami przeciw 54. Utrzymano zatem bezterminowo ochronę lokatorów dla mieszkań jedno i dwupokojowych i mniejszych, upoważniono radę ministrów do przedłużenia do 30 czerwca 1942 r. terminu wyjęcia spod ochrony mieszkań 3 pokojowych, jeżeli wymagać będą szczególne warunki mieszkaniowe w danych osiedlach i miastach, wyjęto spod ochrony lokatorów z dn. 30 czerwca 1939 r. mieszkania 4 pokojowe, a z dniem 30 czerwca 1938 r. mieszkania 5 pokojowe. Termin obniżki komornego przedłużono do 31 marca 1939 r.

Surowe ukaranie policjantów za torturowanie aresztantów.

Grudziądz. Ostatnio zapadł w Grudziądzu wyrok w procesie trzech policjantów z posterunku Rogoźno. Prokurator oskarżał ich o torturowanie aresztantów, wymuszanie od nich zeznań. Policjanci stosowali prócz kopania w brzuch i głowę — wieszanie na krześle.

Zeznania poszkodowanych poparli inni świadkowie, jak np. gospodyni posterunku, która słysząc ustawiczne jęki katowanych, porzuciła służbę, tak samo naczelnik stacji, który jadał obłady na posterunku.

Po długiej naradzie sąd skazał starszego posterunkowego Jana Belgorta na 2 lata więzienia, posterunkowego Wład. Tatarucha na 3 lata i posterunkowego Emila Woźniaka na 2 lata bez zawieszenia kary. Za wyjątkiem Belgorta sąd postanowił natychmiast osadzić w więzieniu pozostałych skazanych.

Ratujmy dzieci
bezrobotnych
od głodu i zimna
Złóż ofiarę
na konto PKO 70.200
Pomoc Zimowa

O nadesłanie życiorysów do Krzyża wzgl. Medalu Niepodległości.

Komitet Krzyża i Medalu Niepodległości podaje do wiadomości, że zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 1937 r. będzie przyjmował życiorysy tylko do końca grudnia 1937 roku, nadesłanych zaś po tym roku nie może rozpatrywać.

W rocznicę powstania wielkopolskiego.

W dniu 26 bm. Poznań i cała Wielkopolska obchodziła 17 rocznicę powstania.

PKO. obniża stopę kredytową.

Warszawa. W związku z ogólną tendencją potaniaenia kredytu PKO. obniża z dniem 1 stycznia 1938 r. stopę procentową, stosowaną przy skupie weksli na 4 proc. w stosunku rocznym, ustalając równocześnie dolną granicę przy skupie akceptów również na 4 proc.

Jednocześnie PKO. z dniem 1 stycznia 1938 r. obniża stopę procentową od pożyczek, udzielanych na zastaw papierów wartościowych do wysokości 6,5 proc. w stosunku rocznym przy wydatnym obniżeniu taryfy opłat manipulacyjnych.

Obniżka oprocentowania w BGK.

Warszawa. W dniu 21 bm. uchwaliła rada Banku Gospodarstwa Krajowego obniżyć z dniem 1 stycznia 1938 r. oprocentowanie wkładów o 1/4 proc. w stosunku do stawek obecnie płatnych.

W ten sposób wkłady banku oprocentowane będą w następujący sposób: wkłady a vista w wysokości 2 i 1/4 proc., lokaty terminowe jednomiesięczne w wysokości 2 i 3/4 proc., a lokaty sześciomiesięczne — 4 i 1/4 proc. Wkłady na książeczki oszczędnościowe będą oprocentowane tak samo, jak w PKO., tj. w wysokości 3 proc., a rachunki banków tak jak dotychczas tj. 1 proc.

Będziemy budować okręty wojenne w Gdyni.

Londyn. Angielska gazeta „Sunday Times” donosi, że wielka firma budowy okrętów Samuel White w Cowes zawarła umowę z rządem polskim i stała się doradcą technicznym stoczni gdynskiej. Firma Samuel White dostarczyła Polsce dwa kontrtorpedowce „Grom” i „Błyskawica”.

Według „Sunday Times” Polska ma zamiar budować w Gdyni własne okręty wojenne, a dwa wymienione kontrtorpedowce są początkiem eskadry, która będzie uzupełniona już jednostkami, wyprodukowanymi w Polsce.

Polska flota handlowa przekroczyła 100 tys. tonn tonażu.

Gdynia. Po zarejestrowaniu ostatnio przybyłych do Gdyni 2 statków handlu bunkrowych tonaż polskiej floty handlowej, obejmujący statki morskie handlowe i rybackie oraz jednostki portowe przekroczył 100 tys. tonn rej. brutto.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę tonaż statków zamoczonych, znajdujących się już w budowie, każde to żywie nadzieję, że drugie 100 tys. tonn zostaną osiągnięte w czasie o wiele krótszym aniżeli cyfra początkowa.

Rosyjskie pieniądze na walkę z antysemityzmem w Polsce.

Z Moskwy nadechodzą wiadomości, iż Komintern postanowił się przeciwstawiać energicznie prądom antysemitycznym w Europie, a szczególnie na terenie Polski, Niemiec i Rumunii. Zwołana została „sekcja zagadnienia żydowskiego”, która uchwaliła zorganizować „komitet działań” w sprawie żydowskiej. Programem tego komitetu będzie energiczna pomoc dla wszystkich Żydów na kontynencie europejskim i podtrzymywanie ich we wszystkich działaniach w obronie swojego bytu i prawa do przebywania na terytoriach, gdzie obecnie mieszkają.

Panuje przekonanie, że komitet na propagandę zwalczającą antysemityzm, wyasygnował olbrzymie sumy, jeśli chodzi o Polskę, gdzie ludność żydowska cieszyła się zawsze jak najdalej idącą sympatią Moskwy.

Tu przyczyna ożywionej roboty socjalistów w obronie Żydów.

